

Megjelen hetenkint kétszer
csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési díj:
Egy évre 8 frt.
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

FELVIDÉK.

Hirdetések díja:
Egy négyszer használt garmond
sor 4 kr. — Bélyegdíj mind a beig
tatás után külön 30 kr.
Nyiltér soronként 15 kr.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KÖZLÖNY.

Kiadó-tulajtonos és felelős szerkesztő:
Bánózy Ferencz.
Szerkesztési iroda: Kovácsutca 358. sz.

Előfizetések és hirdetési megrendelések elfogadtnak
Kassán: Hartig, Haymann, Toperczer könyvkereskedő urak-
nál, s a Felvidék szerkesztési irodájában.

Szerkesztő-társ
Karsa Tamás.

Közművelődésünk ügyében. III.

Közművelődésünk Europa jelen viszonyai közt nem „luxus cikk” hanem önfentartási, kiélhetési biztosíték, mely nélkül nemzetünk a civilizatio szellemi fegyverei által megtámadtatván, jogait előbb-utóbb kénytelen leendő kezeiből kiadni, hogy szabadsága árán kényelmi vagy még elsőbrendü igényeit fedezhesse. Nincs iparunk, nincs kereskedelmünk. Ezek létrehozása nélkül már a gazdaság sem képes, nemhogy emelkedni, de terményeit értékesíteni sem. Tudományos képzettségre van szükségünk minden irányon, minden életpályán — mert Europa élmes népei közt annak, mely tudomány nélkül való — el kell enyésznie.

Természetes azonban, hogy ezen „tudomány” alatt nem a régi nyelvek abc, grammatica, syntaxis stb. szabályait, nem a dogmák, szent történelmek s régi harcviszonyok részleteiben jártasságot, de nem is ama finom elméleti tanokat, szabályokat, sőt nem is a betűszámant, trigonometria stb. tanokat értjük, melyek gymnasiumaink s realskoláink dicsőségét képezik, hanem ama gyakorlati tudományokat, melyekből csak igen keveset találunk tanintézetünkben, melyek nélkül közügyeinket fedezni — ha csak a haza földjének értékét fel nem akarjuk emésztetni — képesek nem vagyunk.

Szakiskolákra, szakképzésre van szükségünk, melyeket a középkor nem ismert s intézeteibe nem művelhetett. Szakképzésre az élet minden pályáin, a haza minden vidékein, fővárosokban, kisvárosokban és falun, helyzetünkhöz, jellemünkhöz, természetünkhöz viszonyítva — minőket tanodáinkban, melyek nem a magyar nemzet igényeinek ez szellemének kifolyásai, hasztalan keresünk.

Tanodáink többnyire az egyházak s vallásfelekezetek szüleményei — és így természetes feladatuk, hogy ezeknek szolgáljanak. Ezek azonban a jelenvilági boldogság, vagy legalább kiélhetés helyett, főképp egy túlvilági boldogságra előkészítést tűzvé ki célul, nem tanítják növendékeiket arra: mikép kell megosztani a haza, a nemzet nagy közmunkáit: a termelést, földmunkát, szétosztást — sem arra: mikép kell úgy vezetni a fogyasztást, hogy takarékoságunk által anyagi gyarapodásunk alapját tegyük le, sem arra, hogyan viseljük el az élet terheit. Sok szép és magasztos, kevés gyakorlati s hasznos ismeretet szereznek növendékeink. És ha bár nem egyedül növelési hiányainknak tulajdoníthatjuk, általános elszegényedésünket — de csupán ok- és czél szerű gyakorlati szakismeretek által juthatunk azon helyzetbe, hogy az elpazarolt javakat vissza szerezzük, a haza népeit a külföldi iparok nagy adójától mentessé tegyük, terményeinket önmagunk feldolgozzuk stb. stb., szóval az élet feladatait s terheit ezeknek megfelelő képzettség által könnyen elviselni tudjuk.

„Jól végzett” ifjúnak mondtuk ezelőt, ki iskolái bevégeztével megtanulta: hogyan kell tanulni? és — ha ugyan módjában volt erre kellő mennyiségű pénzt és időt fordítani — tanulmányait, önművelését, önjelét folytatta — a humanisticus téren, mely megvetve az anyagi javakat, csupán a szellemieket kereste.

Most már nem elégedhetünk meg ezzel, mert nem csak szellemmel élünk. És így többnyire azért adják iskolába gyermekeiket a szülők, — hogy ne csupán szellemileg tudjanak megélni, hanem anyagi szükségleteiket is képesek legyenek fedezni. Sokan csakhamar átlátják, hogy a humanisticus tudományok mind nre inkább el-

kalmassak, mint a kenyér beszerzésére — s csakhamar visszaveszik gyermekeiket oly mérvben, hogy fele sem futja végig pályáját a gymnasiumi tanulóságnak. Mások azt hiszik: gyermekük „érettsége”, melyről hiteles bizonyítványt kapnak, már oly magas szellemfejlődési fokozat, mely képessé teszi a fiatal embert az élet minden viszonyai közt férfias értelemmel, tapasztalattal, előrelátással, sőt jellemes következetességgel vivni ki szellemi s anyagi jólétét — és csodálkozva tapasztalják, hogy ha bár tanrendszerünk az elme időelötti érlelésére van irányozva, ezt csak a valódi gyakorlati élet érlelheti meg a gyakorlati életbölcseségre. — Általában igen kivételes eset az, hogy az ifjak iskoláik bevégeztével valamely pályára alkalmasak legyenek — és igen rosszul alkalmazott szó az „érettség” a gymnasiumi tantárgyakbani jártasság kifejezéséhez.

Pedig most már mindnyájan azt ohajtjuk, hogy az ifjak kiképzetése, előkészítése legyen azon pályához, melyet betölteni körülményeik leginkább engedik. Helyzetünk és viszonyaink igénylik, hogy senki ne legyen hevértő s fogyasztó tagja a hazának, sőt mindenki termeléshez és értékesítéshez lásson kézzel, pénzzel, észszel, stb. stb. a mint tehetségében áll. De minő egészen más mintsem életbevágó szaktudományok azok, melyeknek mázát ifjaink elsajátítják? Daczára helyzetük, hajlamuk, tehetségeik stb. különégeinek, mindenki egyenlően akarja tudni mindazt, mit a többi tud. Így megy ez fíról fira száradok óta. Nincs szabad választás — nincs szabad oktatás, nincs előhaladás a közművelődés terén.

Mindnyájan egy keretbe vonatnak, csak néhány meddő életpályára szorítottak és daczára érettségüknek, még később is üresen marad a legtöbb, a legjelentékenyebb szakpálya mind a tudományok terén, mind az életben hazaszerte.

Közművelődésünk eme akadályain csak akkor halthatunk túl, ha az 1848-ki XIX. törv. cz. 2. §-a megszűnik üres szó lenni — életbe fog léptetni bármily áron — még akkor is ha a jelen nemzedék, elődei alapítványának aristocraticus szellemét nem minden méltó vád nélkül cserélhetné ki a kor igényeinek megfelelő democraticus szellemmel.

KUBINYI LAJOS.

Észrevételeim.

Tisza Kálmánnak parlamenti felelős kormány és megyei rendszer című rőpirata felett.

(Vége.)

Átmeget csztán szerző a bizottmányok teendőire, s mivel egy egészen új dolgot állít fel, t. i. az állandó választmányt, azért a bizottmány rendes özeülését csak 3 holnaponként tartja szükségesnek.

A bizottmány teendőinél mivel azokat mind elő nem sorolhatja, azokból egy igen nevezetést kifejezett, t. i. a statutarius jogot maga legszebb értelmében, t. i. hogy egy megye vagy város valami még nem létezőt létre hozhat önjeléből, például egy tanodát, egy kórházat, egy könyvtárt, egy emlék-szobrot, vagy bármi más, közhasznú, vagy közszélu dolgot, vagy ha saját erejéből vagy házi pénztárából azt létre sem hozhatja, úgy bizottonyal megindíthat vagy pártfogolhat minden ilyenmő ügyet vagy vállalatot, sőt országos érdekű ilyenmő vállalatoknak létesítéséhez akár pénzbeli, akár csak nyújtott előnyök által morális erővel segítségére lehet.

Sőt a bizottmányok teendőinél, szerző bátran használhatta volna azon kifejezést is, hogy ezeken kívül minden gondolható ügy vagy tárgy a megyei bizottmányok körébe tartozik, csupán azokat véve ki, melyek törvény szerint a felségi jogokhoz vagy egyedül s kizárólag a kormány hatósági köréhez tartoznak, s melyekben a megyék mindazáltal kérvényezés és indítványozás által hathatnak és működhetnek, elannyira, hogy

a megyéket bátrán azon régi könyvhöz hasonlíthatom, melynek czime ez volt: *de omni re scibili, et quibusdam aliis.*

Szólanom kell azonban a szerző új eszméjéről, az állandó választmányról. Átlátom, ugyanis, hogy ily állandó választmányok a mai időkben az előbbiekhez képest tetemesen megsokasodott, sőt legtöbbszörözött teendőkhöz képesi szükségessé s elkerülhetlenné váltak, a mennyiben ha minden tárgy a megyei gyűléseken vétenék fel, úgy ezeknek elején lenne ugyan közönség, de vége felé már nem lenne több nehány lelkesebbél vagy foglalatosság nélküli helybenlakónál, mint már ezt 1861-ben is tapasztaltuk; e részben tehát igen czél szerű közvetítő és kiegészítő eszközül kínálkozik ezen állandó választmány, nehogy azonban ez valami rendszeres forummá nője ki magát, és idővel a gyűlések teendőit is vagy azokból egy vagy más lényegesebbet magához ragadjon, szükséges lenne annak hatáskörét igen szabatosan körülírni. Ezt szerző teszi ugyan némileg, de nem látszik arra annyi súlyt fektetni, mint a mennyit hitem szerint ez ügy, igényel.

A tisztujtításokra nézve tett javaslataival szerzőnek szinte egyetértek, csupán azon különbséggel, miszerint én több bizottmányi tagnak nem csak 10-nek kívánatára vélném a titkos szavazást, melynek különben sem vagyok barátja, elrendelendőnek, mert különben 10 tag által ismételve, vagy a nyilván való többség ellenére tett ilyenmő kívánat pártmaneuveré fajulhatna.

A törvényzéki bírának örök időkrei megválasztásában szinte igen szivesen megnyugszom, (de azok ki nevezésében soha, és semmi szín alatt) valamint azon csak futólag leirt hatáskörben és teendők elsorolásában, mit a tisztviselőkre nézve mond, csak egy ütötte meg benne fületem mi új, és mit, mivel szerző bővebben ki nem fejti, s nem indokolja, el nem fogadhatnék, értem a: még szervezendő tiszt székélet. Ugyan kérem szeretettel ne tanuljunk a provisoriumtól, mig nem kell!

Atmegy ezután szerző a központi kormány és a megye közti összefüggésre, s legelőbb a főispán hatáskörét az eddigittől kissé különbözben szabván meg, illetőleg módosítván, azt is kimondja, hogy ezen főispánnak a kormány változással változnia kellend, és hogy a felsőház tagja nem fog lehetni. Mind ezzel bár csupa új dolog s új eszme, egyetértek, mert czél és ökszerőségűket átlátom, valamint mind ezen is, mit szerző ezen fejezet végéig javaslatkép elmond, nem ismétlem itt azt mind egyenkint, valamint egész cikk sorozatomban is azért nem sorolgtattam elő szerző nézeteit és előadásait, hogy annál többnek szerezzek kedvet, magát, Tisza Kálmán művét elolvasni, s letenni azon tévnezetről, mintha a megye és a miniszterium egy általán fogva és a priori öszo nem lenne egyeztetendő. Ezen nézetet a priori csak azok vallják, kik a miniszterium ellen vannak elfogulva, és a dicasterialis, tehát felelősség nélküli kormányforma mellett rajognak.

A mit szerző zárszavában mond, hogy t. i. tudja miszerint hibák is lehetnek műveben, azt én is elmondhatom, talán még inkább, jelen észrevételeimről, de ha ezeknek, valamint Tisza Kálmán művének egyéb hatása nem is lenne mint az eszméket tisztázni, már nagy lenne az eredmény e téren, mert a megyék és parlamentarizmus felelős kormány egymással megférhetleneknek állítottak még ma is sokak által, s ha jelen észrevételeim által csak egy két gondolkozó főt az e tárgy feletti gondolkozásra, s (ha még nem tette volna) a Tisza Kálmán művének elolvasására bírhattam, hátha még annak elősmérésére reá vezethettem, hogy a *municipum* és *ministerium* egymással megfér, boldognak érzenem magamat.

MATOLAY VICTOR.

A gabonának soros mivéléséről.

(Vége.)

Hazai viszonyaink közt gyűjtött tapasztalatokból — a gabona sormivélésre vonatkozólag — következőket jegyzünk föl.

1. A magyar-óvári uradalomban a gabonának soros mivélése számos évek óta gyakoroltatik. Ezen mivélés mód itt már több phasisokon ment keresztül. Több éven át 10 hüvelyknyi sorokban vetették. Több sorkozókat fogatos gépekkel mivélték. De ezen eljárás mellett a sormivélésnek előnye nem volt tulnyomó: egyszer a soros, másszor a szórt vetés adott nagyobb termést. Oly esztendőkhöz, midőn az idő járás bármi irányban kedvezőtlen volt, a sorok nem jól záródtak; a ter-

művek: *Leona, Czákótló, Báró és bankár, Hugó Károly-
tal, Nem töröm a házndi, Lendvaytól, A cigány mint
földesúr, Berletől.* Már e kitűnő színművek választása
is biztosíthatja részökre a pártolatást, ha egyéb okok
nem sarkalnának is arra. Felteszszük a kassai lelkes
közönségről, hogy drámai színészeink reményeikben
nem fognak csalatkozni. E három előadásra előlegesen
is bérelni lehet *Illés Lajos* urnál a színház épületében.
Mire részünkről is tisztelettel felhívunk minden lelkes
hazafi és honleányt.

* *A kassai jogász-segélyegylet* jövő május hóban
egy hangversenyt szándékszik rendezni.

* *Flóra az óriás hölgy*, ki 22 éves létére 400 fon-
tot nyom, Kassára érkezett, s tegnap óta csütörtökig na-
ponkint reggeli 10 órától este 8-ig látható.

— (A második feliratot) Bécsbe vivő országgyűlési
elnökök, báró Sennyey Pál s gróf Andrásy Gyula f. hó
24. reggel utaztak el oda.

— *Gróf Széchenyi Béla*, mint a „Fővárosi Le-
pok“-ban olvassuk, pompás amerikai vitorlás hajót küld
Füredre, Királyné Ő Felségének rendelkezésére. A pest-
budai hajósegylet is ez alkalmából három csolnakot küld
a Balatonra.

— *Oderbergből* írják, hogy oda ápril 22-én gróf
Larisch pénzügyminisztertől távirati sürgöny érkezett,
melyben a gróf meghagyja jószág-igazgatójának, misze-
rint a porosz határhoz közel fekvő uradalmakból a lova-
kat Magyarországra szállítsa. Flest herczeg hasonló in-
tezkedéseket tőn néhány nap előtt. Curiosum gyanánt
megemlítjük, hogy Larisch grófnak Porosz Szilezián
levő lovai a mult héten Csosele porosz erődben előfogat
szolgálatot tettek. Osztrák pénzügyminiszter lovai hasz-
nálatnak az Ausztria elleni hadkészületeknél!

— *A vasódm tárgyában* Bécsbe egy küldöttség ér-
kezett, mint az „Ostr. Ztg.“ írja, melynek tagjai gr. An-
drásy, gr. Csáky, gr. Teleky Sándor és Müller J. urak,
kik Ő Felségéhez egy kérvényt adtak be az iránt, hogy
a vámegylettel kötött kereskedelmi szerződésben a vas-
ra megszabott vámok Angliával szemben is tartassanak
fenn.

— *A „Wiener Ztg.“* hivatalos részében jelenti,
hogy: „a rendőrmiszterium indíttatva érzé magát —
az utlevek megvizsgálatait az olasz határokon további
rendelkezésig ismét életbe léptetni.“

— *A „Fr. Bl.“* ápril 25-ről írja: Tegnap óta jól-
értesült körökben határozottan tudni akarják, hogy
miniszterválság van bekövetkezésében.

TÁRCSA.

MEGHIUSULT KALAND.

BESZÉLYKE

a mult farsangi idényből.

(Vége.)

Kedves szüleim!

Igen sajnálom, hogy kedves drága szüleim ohajtá-
sát ez egyszer nem teljesíthetem, de holnapután, azaz
hétfőn colloquiumunk lévén, le kell mondanom azon öröm-
ről, hogy kedves szüleimet láthassam, mert én kedves
atyám tanácsa szerint jelenleg egész időmet a tudomá-
nyok megszerzésére fordítom.

Bocsánat! de kedves szüleim is átfogják látni in-
dokom alaposágát, sat. sat. Gyula.

Ah barátim! szólalt fel Gyula — mennyi hálával
tartozom nektek, hogy kimentettetek ezen kellemetlen
helyzetből, ha egy negyed óráig késtek, már késő leen-
dett. — Soha nem tudtam volna ezen gondolatra jönni.

Na de most Isten veled! szólott a két barát — s
kezet szoritván, eltávoztak — holnap este találkozunk.

Gyula egyedül maradván, a levelet összehajtá, le-
pecsételé, s letette íróasztalára; maga pedig leült, egy
könyvet helyezett maga mellé, hogy az öreg huszárt el-
ámsítsa; elnéje addig a jövő este kalandos kimenetelén
tépeldődt.

Kopogtattak.

Szabad! mondá Gyula.

Hát tek, urfi nem megyünk haza — szólalt a be-
lépő öreg huszár.

Nem! válaszolt Gyula — hisz lássa annyit kell ta-
nulnom, azt sem tudom melyikhez kezdjek.

Szegény urfi! — mondá magában az öreg.

Est a levelet adja át anyámnak.

— Egy bécsi lap szerint, rendelet küldetett a bi-
rodalom éjszakai szélén levő erődök parancsnokaihoz,
hogy az ottani katonai fegyencseket Komáromba és
Aradra szállítsák. Egy más lap pedig tudni akarja, hogy
a katonai iskola apr. 23-án feloszlattott, s a növendé-
kek egy része a hadsereghez lön beosztva.

— *A horvát ügyben* kiküldött magyar országos
küldöttség mult vasárnap, 3 órakor, az „Európa“ ven-
dégülő nagy termében megvendegelte a horvátországos
küldöttséget. Az ebédre a két ház elnökei is hivatalosak
voltak. A felsőház elnöke, báró Sennyey Pál ur, a tárnok
meg is jelent. Szentiványi Károly ur a képviselőház elnö-
ke, gyengélkedése miatt nem lehetett jelen. A háziur
tisztében a magyar országos küldöttség elnöke, gróf Maj-
láth Antal Ő nagyméltósága járt el. Midőn a pezsgő után
a tokaji borra került a sor, a lakoma elnöke, a fentebb
tisztelt háziur magyar nyelven rövid toasztot mondott
mindenekelőtt Ő csász. királyi Felségeért, aztán Ő Fel-
ségéért a császárnéért, végre Horvátországot. — Ez
utóbbi áldomást Strossmayer püspök ur horvát nyelven
mondott toasztalá viszonzta, Magyarországot éltetve, és
igérve, hogy a szeretetet szeretettel, az egyetértést
egyetértéssel viszonzandják. Több áldomást nem ittak.
A társalgás ebéd után is folyt egyideig. A magyar kül-
döttség tagjai közül csak gróf Széchen Antal hiányzott
a lakomán, kinek el kellett utaznia. A horvát vendégek
mindnyájan jelen voltak. A társalgás magyar, horvát, la-
tin, franczia és német nyelven folyt a két küldöttség
egy-egy tagjai közt. (P.N.)

† *Széplakon* f. hó 24-kén tették örök nyugalomra
nt. *Szajárthó István* ottani r. k. lelkészt. Temetésén
Kassa és a vidék közönsége igen szép számmal volt kép-
viselve. Nemes emberbaráti szív és őszinte magyar ven-
dég szeretet volt fő jellem vonása. Élt 60 évet. — (Ny-
ugodjék békében!)

Vegyes hírek

— *Ausztria pénzügye* és az 1864-ki budget czim
alatt egy röpirat jelent meg Párisban, mely ott rendki-
vüli figyelmet gerjeszt, s hű föltárása az osztrák finan-
ciális viszonyoknak.

— *A vadak* a birodalom különböző vidékein fel-
tűnően elszaporodtak. A martiusi nyulak nagyságra mi-
vel sem állnak hátrább az idősebbeknél. A foglyok és
fácánok tenyésztete is kielégítő. Csupán a szalonkák je-
lenkeznek kevesebb számmal mint egyébkor.

— *Emancipált nők.* A sz pétervári ujság írja,
hogy ott fiatal nőket lehet látni, kik rövidre vágott haj-
jal és szemüveggel, fejükön kerek férfikalappal, hónuk
alatt egy csomó könyvvel és hangjegyekkel az utcán
föls alá járnak. Ha az ember kérdi, hogy kik ezek a fla-
tal hölgyek, válaszul azt kapja, hogy „ezek nihilisták.“
Sz.-Pétervárott ugyanis legújabbban több nő egyeletet
alakított, kik tényleg meg akarják mutatni, hogy a nő-
nem függetlenül is képes létezni, és nem kénytelen épen
a férfiak bábujává és törékeny játékszerévé lenni.

Irodalom.

— Megjelent és beküldetett: „*Abaujvármegye mo-
nographiája*.“ írta Korponay János, Abaujvármegye fő-
levéltárnoka, s a magyar tud. akademia lev. tagja. I. fü-
zet. Ezen érdekes műről később szólandunk, most csak
annyit: hogy a diszes kiállítás dicséretére válik a sáros-
pataki nyomdának. Ára igen olcsó, füzetenként csak 30
kr. A czimlapot Abaujvármegye czimere is ékesíti.

— Megjelent és beküldetett a „*Képes Vildg*“ má-
sodik füzete gazdag tartalommal, sikerült képekkel, s az
első füzethez hasonló diszes kiállítással. Ezen derék
képes folyóirat megérdemli a pártolatást. Ára havonként
50 krajczár.

— (Széptani munka.) Szana Tamás, munkás, szép
képzetségű fiatal író „Szün-órák“ czim alatt megjelenő,
10—12 nyomtatott ivre terjedő vegyes, leginkább széptani
tartalmu munkára hirdet előfizetési. Ár 1 ft, mely
május végeig szerző neve alatt Debreczenbe a „Hortobágy“
szerkesztőségéhez küldendő. A mű július közepén
jelen meg, a tisztá jövedelem fele az írói segély-
egylet.

Felszólítás.

— A hátralékban lévő előfizetési és hir-
detési díjak beküldését legfeljebb jövő május
hó 5-ig annál bizonyosabban elvárjuk: mert
különbben lapunk fentartása érdekében arra le-
szünk kényszerítve: hogy a fizetni nem aka-
rók neveit haladéktalanul s folytonosan kö-
zölni fogjuk. Az egyesek nem érzik meg ugy
azon egy pár forintot, melylyel tartozásaikat
kifizethetik, mint mi érezzük azon négyszáz
forint hiányát, melyhez többszöri felszólításunk
után sem juthatunk. Lapunkat megrendelés
nélkül senkinek sem küldtük, a kik tehát con-
tóra megrendelték, lehetnek annyi méltányos-
sággal, hogy legalább az előfizetési idő lejár-
tával kielégítsenek. A tartozások többnyire
régiek.

A kiadó hivatal.

Isten áldja meg a tek. urfit! majd eljön máskor,
jobban is teszi, ha tanul, ugy is a tekintetes ur mindig
mondja: ez az egy fiam van, tanuljon, végezze el az is-
kolákat, mert arra most nagy szükség van.

Isten áldja meg magát is jó öreg.

A huszár elávozott.

Másnap Gyula örömteljesen várta az estét, s szíve
repesett örömeiben, midőn az elmúlt fényes estére gon-
dolt, és a jövő kalandszertüre.

Végre eljött az idő, felment ő is.

Megállt barátival egy oszlop mellett s onnan nézte
a tarka vegyületet; hasztalan erőlködött szemével föl-
lenni valahol a rejtélyes ismeretlen nőket — ezek nem
valának sehoh.

Már türelmetlenkedni látszék, midőn mintegy 10
óra tájban majdnem egyenesen felé közeledék a két ál-
arczos nő.

Gyula, társától egyenesen hozzájok lépett s most
még érdekesebbnek találta az ismeretlent.

Végre itt vagytok! így kezdé beszédét Gyula —
már azt hívém, hogy nem is lesz szerencsém.

S felletted volna rólnok, így szólott az egyik...

Oh nem! bocsássatok meg, válaszolt Gyula.

Alig vártam ez estét, e párnapos időköz egy évnél tetszék
előttem, alig tudám magamnak megbocsájtani hogy mért
hagyalak el benneteket a mult este, mért nem tudha-
tám meg lakástokat, hogy naponta arra járva, legalább
az ablakból láttalak volna téged te ismeretlen égi szép
— de hasztalan, szölt tovább, szívem nem ismer határt
örömeiben, alig várom hogy meglássalak, hisz már is oly
igen szeretlek! —

Gyula valóban igen jól találta magát köztök, egy
egy kézzorítást is nyert jutalmul forró ömlengéseiért,
s igen meg volt lepelve, midőn a szünidő eljött s a nők
távozni készültek.

Tehát megengeditek, hogy ma haza kisérhessetek
benneteket, s megláthassam arczat annak, kiért szívem
hevül. —

Ha nem lesz terhedre, mi elfogadjuk kiséretedet,
válaszolt az egyik nő.

Kimentek a teremből s Gyulát majdnem irigy sze-
mekkel követték barátai. — Előttök Gyula ez estély
hőse volt, ki magának az óhajtott babért kivivta.

De hagyjuk el e mindmennyi ifju hősteket s kö-
vessük Gyulát, ki karonfogva a két nőt vezeté az utcán
végig, mig végre egy esinos ház előtt megálltak.

Néhány perc még — gondolá Gyula — s a meny-
nek kapui feltáruznak előttem.

Beléptek egy kivilágított s csinosan butorozott
szobába.

Gyula egész kíváncsian nézett körül, a tulvilágban
képzelé magát, nem volt képes elgondolni a gyönyört,
mit mindjárt elérendő volt.

Uram! így szólalt meg az egyik álczás nő — ki-
lépven az álarcos bál terméből, annak egyszersmind
szabadalmait is elveszítők. s azért ne is czimezzen se
engem se e másikat, sem te-nek sem nagysádnak —
hanem...

Itt elhallgatott.

Gyula nem tudta felgondolni magának helyzetét s
merő kíváncsisággal és érdekeltséggel, feszülten hall-
gatott, mig a folytatás jött.

... hanem engem anyádnak s ezt testvérednek.

Gyula megvolt semmisítve, könnyelműsége meg-
büntetve s nem tudott szóhoz jutni.

Vonjunk fátyolt a családi jelenet fölé. Hogy mi kö-
vetkezett azután nem tartozik ide, elég, hogy Gyulát
barátai másnap egészen megváltozva látták.

A talányt nem tudták megfejteni.

Buttykay Lajos.

GAZDASÁG és ÜZLET.

Kassai piac, április 28-án 1866.

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	frt.	kr.	frt.	kr.
Buza köblönkint	6	—	5	80
Kétszeres	4	40	—	—
Rozs	3	80	3	60
Tengeri	3	60	3	40
Árpa	2	40	2	20
Zab	1	90	1	80
Kása	6	60	6	—
Borsó	9	40	8	80
Lencse	7	20	6	60
Bab	6	80	6	40
Örlött dara	11	—	10	20
Tatárka	9	—	—	—
Burgonya	1	60	1	40
Aszuszilva	12	20	11	—
Szesz itezékint	15	1/2	14	3/4
Marhahus fontonkint	14	—	12	—
Bornyuhus	14	—	14	—
Sertéshus	18	—	18	—
Vaj itezékint	40	—	36	—
Zsir	34	—	32	—
Szalonna fontonkint	36	—	34	—

Kassa, április 28. Száraz, hűvös tavaszi napok, tegnap virradóra erős délr volt. A hetivásár elég élénk; árak a fenebbiek.

Eperjes, április 27-én Buza köblönkint 6 frt 40. — 6 frt. 20. Rozs 4 frt. — kr. — 3 frt. 60 kr. Tengeri 4 frt. 40 kr. — 4 frt. — kr. Árpa 2 frt 40 kr. — 2 frt. 20 kr. Zab 2 frt. 60 kr. — 2 frt 20 kr. Kása 7 frt 20 kr. 6 ft. 40. Borsó 6 ft. 40. 6 ft. — Lencse 8 ft — 7 frt 60 kr. Bab 8 frt. — kr. — 7 frt. 60 kr. Örlött dara 12 frt. — kr. 10 frt. — Tatárka 8 frt 40 kr. 8 frt. — Burgonya 1 ft 30.1 — Aszuzsi v 10 ft. 9ft. Szesz itezékint (magyar iteze abroncs alatt 30 fok) 19 kr. Marhahus fontonkint 10 kr. Bornyuhus 8 kr. Sertéshus 16 kr. Vaj itezékint 36 kr. Zsir 40 kr. Szalona font. 40 kr. N.-Sárosi liszt-láng mázsánkint 3 ft. 80. Zsemlyelisz 8 frt. — Középláng kenyérlisz 7 frt 40. Rozs középláng kenyérlisz 6 frt. 80

Gálás, április 26. Időjárásunk szép, hetivásáraink oly nagyok, hogy ez idén alig volt hozzá hasonló, az életet Lengyelország felé legtöbbszörre fuvarozzák. A piaci árak hivatalos kimutatása: Buza köblönkint 6 frt 50 kr. Gabona 3 frt 80 kr. Árpa 2 frt 50 kr. Lencse 6 frt 40 kr. Krumpli 1 frt —. Vaj itezékint 24 kr. Szalonna fontonkint 40 kr. Disznózsir itezékint 36 kr. Gyertya fontonkint 32 kr. Széna mázsája 80 kr. Szalma 40 kr. Tojás 5 darab 4 kr. Szesz itezékint 17 kr. — Magyar gabna Galicziában. A „Lemb. Ztg.“ f. hó

13-ról írja: A Magyarországból érkező szállítmányo a múlt héten rendkívül nagyok voltak; az inségi bizottmány számára 20,000 mázsa érkezett, legnagyobb részét árpa. Azonkívül egy jelentékeny részlet kukorica is érkezett.

Vetések állása Magyarországon és Németországban a vetések, mint ezt már gyakran volt alkalmunk konstatálni, bő termést ígérnek. Nem épen ily kedvezők a kilátások Európa nyugoti országaiban, Angol- és Franciaországban, továbbá Belgium egy részében is sokalják az esőt; a gazdák panaszkodnak, hogy a sok nedvesség ártott.

Sorshuzás.

Buda, április 25-án tartott sorshuzás alkalmával következő számok húzattak **63, 71, 43, 45, 67.** Legközelebbi húzás május 5-én.

Bécsi börze Április 27-ről.

5% Metallique	57.25
Nemzeti kölcsön	60.15
Bankrészvény	679.—
Hitelintézeti részvény	128.50
Londoni	104.90
Ezüst	104.25
Arany	5.03

Hivatalos értesítés.

169. törv. sz. 38(1)2

Hirdetmény.

Alólirt tekintetes Sáros megye szolgabírája mint végrehajtó bíró részéről ezenel közzé tétetik, hogy szab. kir. Kassa városának Schifbeck József és portársai ellen 557 ft. 50 kr. haszonbéri tartozás s járulékaíránt indított végrehajtási ügyében, most nevezett alperes — Szent-István helységében bíróság lefoglalt s összesen 586 ft. 35 kr-ra megbecsült ingóságai — jelesül pedig: egy serfőzdei száritója, 263 sörös hordója, több kádja s három szekere Szent-István helységében 1866-dik évi májushó 8-ik napján nyilvános árverés útján s készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fog adatni.

Eperjes. 1866. apr. 21.

Balogh Gyula,
szolgabíró.

2613. sz. 32(2)2

Pályázat.

Gróf Péchy Manó Kassa szabad királyi város királyi biztosa ő méltóságának f. e. ápril 19-én 47. K.B. szám alatt kelt magas rendelete folytán, ezenel közzé tétetik: miszerint a Kassa szabad királyi város tanácsánál üresedésbe jött

tanácsnoki állomás

íránt pályázat rendeltetett el. — Az ezen állomást elnyerni kívánók tehát ezenel felszólítanak, hogy kellőleg felszerelt és a k. biztos ur ő méltóságához czimzett tolyamodványukat f. e. ápril hó 30-ig okvetlen a tanács elé terjesszék.

Kelt Kassán az 1866-ik évi ápril hó 23-án tartott tanács-ülésből.

2588. polg. sz. 36(2)3

Csődhirdetmény.

Kassa szab. kir. város csődtörvény-széke részéről ezenel közzé tétetik, miszerint Schönhofer Emil helybeli bejegyzett vaskereskedő ellen saját kérelme folytán a csőd elrendeltetvén, s hitelezői összejövételére f. évi július 16. 17. és 18. napjai tüzetvén ki határidőül; ideigl. tömegmondoknak Novelly Sándor helybeli kereskedő, perügylőnek pedig Ruzinko Zsigmond hités ügyvéd neveztetett ki.

Felhivatnak tehát mind azok, kik ezen csődtömbből, bármely jogczimmal valamit követelnek; miszerint keresetüket szükséges okmányokkal és bizonyítványokkal ellátva a fent kitézett határidőre ezen törvényszéknél annál bizonyosabban adják be, mivel később beadott követeléseknek hely nem fog adatni.

Kelt Kassán 1866. évi ápril hó 21-én tartott város törvényszéki mint csődbírósági ülésből.

2641. 39(1)3

Hirdetmény.

Sz. k. Kassa város törvényszéke részéről ezenel közzé tétetik: hogy kassai lakos idős Gálos András aggkor miatti lelki s testi elfyengülés miatt, saját vagyónának ügyeinek kezelésében természetileg akadályozva lévén, nehogy az

ezen állapotában általa bármiképen ne tan köteendő szerződések által vagyoni állapota csökkentessék, — ez okból minden ingó s ingatlan bár hol s különösen Kassa város- és Abaujvármegye kebelében létező vagyona zár és gondnokság alá helyezettvén, s ezen zárlat az illető telekjegyzőkönyvekben is bekebelezetvén, vagyon és zárgodnokul eperjesi lakos és ügyvéd Joób Vendel kineveztetett.

Figyelmeztetik tehát mindenki, nehogy idős Gálos Andrással bármiképen nevezendő szerződéseket kössön, mivel azok semmieseknek és érvényteleneknek nyilvánítottván, azok alapján a gondnokság alá helyezett személye vagy bármely vagyona ellen az illetőknek keresetési joguk nem leend.

Kelt Kassán 1866. évi ápril 25. tartott város törvényszéki ülésből.

730. p. sz. 40

Árverési hirdetés.

Szab. kir. Kassa város törvényszéke részéről ezenel közzé tétetik miszerint Konrády János mint Seiler Lőrincz Kassai lakos felperes engedményesse részére, Bezeredy Alajos kassai lakos alperestől bíróság lefoglalt ingóságok, u. m. lovak, hákok, szekerek, házbutorok sat. f. 1866. évi májushó 3. délutáni 3 óraker alperes csermelyutcai házában tartandó nyilvános árverés útján készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Kelt Kassán 1866. évi ápril hó 22.

Magán hirdetések.

Korpa-eladás.

Danilovics Antal műstónél Kassán (fő-utca 348 sz.) Buza-korpa mázsánként 1 fr. 20 kr. Rozs-korpa mázsánként 1 fr. 50 krajczárjával kapható.

2-2

Aláírási felhívás az Ungvárott részvények útján alakult gőzmalmi társulat részvényeire.

Egy a vidéki körülményeknél fogva tetemes nyeresémet ígérő gőzmalomnak Ungvárott részvények útján leendő föllállítására engedélyeztetvén; aláír bizottsági elnök fölhívja mindazokat, kik e vállalatban részt venni hajlandók, sziveskedjenek elbeli ajánlataikat legfőbb f. év június 15-ig Póányi István és Markos György Ungvárott lakó ügyvéd urakhoz, vagy aláírthoz beküldeni.

Megjegyzendő: a) az alapszabályok 9. §-a értelmében a százezer forintban megállapított tőkének csak fele, azaz 250 darab 200 forintos részvény fog egyelőre

igénybe vétetni, — b) a 12-ik §. szerint minden részvény után 10%, azaz 20 frt. első részletfizetés fejében, — ez előleges költségek fődőzésére pedig 2 frt. azonnal lefizetendő. 28(3)3

Ungvár, 1866 ápril hó.

Csonka Ignác,
az alapító bizottság elnöke.

Birtok-bérbeadás.

Zemplénmegyében kebelzett, Eperjes városától három óra járásnyira fekvő Feketepatak (Csarne) helység határában egy birtok. fundus instructussal, vagy a nélkül minden pillanatban haszonbérbe adandó. A bérleti feltételek a helyben lakó urasággal tartandó értékeztéstől függnék. — Feketepatak utolsó postája Hanusfalva.

2-3

Felhívás.

Azon nevezetes eredmény, melyet a Pozsonyban székelő „Hungaria“ biztosítobank fennállása rövid ideje alatt a tűzelleni biztosítás terén felmutathat, a társulatot a jégkárreleni biztosítási ágának működése körébe való felvételére indítá. Ennek folytán a szükségelt hatósági engedély kérelmezte, az legközelebb meg is adatott.

Ezen örvendetes esemény következtében s tekintettel a közeledő időnyre, a „Hungaria“ biztosítobank alólirt igazgatósága a biztosítást igénylő közönséget ezenel tiszteletteljesen értesíti, miszerint bármiképen is a jégkárreleni biztosítására vonatkozó beállításait elfogadja és azokat lehető gyorsan elintézi: továbbá felhívja az érdekelt közönséget, miszerint eféle biztosításoknál elsőbbséget ezen hazai vállalatnak adni sziveskedjék.

A feltételek, melyek a „Hungaria“ biztosítobanknál a biztosítás érvényesítése alapjául szolgálnak, akár a biztosítási díjak jutányosságát, akár a kár felszámításánál követendő eljárást tekintve, a legjobb hírnevű biztosítási intézetekével azonosak. A „Hungaria“ biztosítobank összes képviselői ez ügyben ha kívánatlik, nem csak kellő felvilágosítással szolgálnak, hanem a szükséges adatoknak készséges megszerzésére is utasítva vannak.

Pozsonyban, 1866. ápril hóban.

A „Hungaria“ biztosítobank igazgatósága.

Az ADRIAI biztosító társaság,

mely 1838. év óta működik hazánkban

12 millio forintot

meghaladó biztosítéki tőkével rendelkezik — alólírott fő-ügynöksége által

JÉGKÁROK elleni

BIZTOSÍTÁSOKAT

igen jutányos és előnyös feltételek mellett eszközöl.
Kassán ápril hóban 1866.

37(1)2

**A főügynökség
Novelly Sándor.**

Werfer Károly könyvnyomdája Kassán